

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Vaste Commissie OCW
Postbus 20018
2500 EA 's-Gravenhage

Utrecht, 11 april 2016

Betreft: Beleid onderwijshuisvesting VO

Geachte leden van de Vaste Kamercommissie Onderwijs,

Op 12 april a.s. spreekt u met staatssecretaris Dekker over onderwijshuisvesting in het voortgezet onderwijs. Graag breng ik in aanloop daar naartoe het volgende onder uw aandacht.

Doorcentralisatie huisvestingsverantwoordelijkheid

Op 5 juni 2015 stuurde de VO-raad de Kamer een brief, waarin werd aangegeven dat de leden van de VO-raad op een termijn van 5 tot 7 jaar streven naar overdracht van de integrale huisvestingsverantwoordelijkheid van de gemeenten naar de schoolbesturen.

Als scholen over alle huisvestingsmiddelen beschikken - zowel die voor onderhoud als die voor nieuwbouw - kunnen zij een goede afweging maken tussen investeren in onderhoud of in nieuwbouw. Een goed afgewogen keuze leidt tot een efficiëntere besteding van de middelen.

Dit standpunt is mede ingegeven door de constatering dat er grote verschillen in beleid bestaan tussen gemeenten, dat nog steeds niet alle rijksmiddelen die voor de onderwijshuisvesting zijn bestemd daarvoor ook worden aangewend en dat nieuwe inzichten in de kwaliteitseisen die aan schoolgebouwen gesteld mogen worden te weinig meewegen in het huisvestingsbeleid van veel gemeenten.

Reactie op het rapport van de Algemene Rekenkamer

De Rekenkamer bevestigt in belangrijke mate onze constatering en concludeert dat het tempo waarin nieuwbouw wordt gerealiseerd, betrekkelijk laag is: gebouwen 'staan' gemiddeld 69 jaar. In onze ogen onderstreept dit dat gemeenten gemiddeld te weinig investeren in onderwijsgebouwen.

De VNG beschouwt renovatie als onderdeel van onderhoud en daarmee als verantwoordelijkheid van schoolbesturen; die zien dat zelf niet zo, omdat grondige renovatie een alternatief is voor nieuwbouw. Renovatie wordt hierdoor niet altijd als optie overwogen, terwijl het wel een goede oplossing kan zijn, aldus de Rekenkamer.

De VO-raad is het op dit punt eens met de Rekenkamer. Waarom renovatie niet aanmerken als een gezamenlijke verantwoordelijkheid van gemeente en schoolbestuur? Het levert de gemeente

een verlenging van de levensduur van een gebouw op en het schoolbestuur een beter gebouw. Het gaat hier dus om een gezamenlijk belang.

De Rekenkamer wil de procedure voor nieuwbouw van onderwijshuisvesting zo veel mogelijk laten aansluiten bij de vierjarige raadsperiode van gemeenten. De integrale huisvestingsplannen (IHP's) die veel gemeenten nu al hebben, kunnen daarbij als voorbeeld dienen, waarbij het dan wel van belang is dat deze strategisch zijn (en niet alleen operationeel) én juridische status hebben.

De VO-raad pleit ervoor om het IHP voor minimaal tien jaar te laten gelden. Het koppelen van het IHP aan de raadsperiode werkt in de ogen van de VO-raad niet goed uit. Het IHP zou echt een strategisch document moeten zijn en voor een veel langere periode dan vier jaar moeten gelden om te voorkomen dat een wisseling van de politieke wacht onmiddellijk tot beleidswijzigingen kan leiden die de plannen op het punt van onderwijshuisvesting doorkruisen. Binnen het huidige stelsel vinden wij het dan ook belangrijk dat de integrale huisvestingsplannen een juridische status krijgen en dus worden verankerd in regelgeving.

Tenslotte

Ter afsluiting wil ik nogmaals pleiten voor een in onderling overleg goed voorbereide en gefaseerde overdracht van de integrale huisvestingsverantwoordelijkheid van de gemeenten naar de schoolbesturen.

Als een belangrijke eerste stap in dat proces zou de uitkomst van de discussie naar onze mening moeten zijn, dat er garanties ontstaan dat de gemeenten ten minste het geld dat in rijksmiddelen voor onderwijshuisvesting beschikbaar wordt gesteld, daar ook daadwerkelijk aan uitgeven.

Met vriendelijke groet,

Paul Rosenmöller
Voorzitter VO-raad